

8.5.2008

ARVONIMIÄ EI KÄÄNNETÄ

Valtioneuvoston kanslia, kielipalvelu
(alkuperäinen ohje 26.9.1989)
Päivitetty 8.5.2008

Myönnettyjä arvonimiä ei käännetä vieraille kielille -
Ritarikuntien myöntämistä kunniamerkeistä käytetään myös vieraskielisiä vastineita

Valtioneuvoston kanslia (VNK) suosittaa, ettei VNK:sta esiteltäviä ja tasavallan presidentin myöntämiä suomalaisia arvonimiä käännetä vieraille kielille. Jos henkilö haluaa ulkomaisissa yhteyksissään käyttää tällaista arvonimeä, hänen tulee käyttää siitä sen suomen- tai ruotsinkielistä muotoa ja liittää mukaan tieto, että kyseessä on suomalainen arvonimi (*Finnish honorary title*).

Esimerkiksi:

Shortly after his retirement he was granted the Finnish honorary title of liikenneneuvos.
Shortly after his retirement he was granted the Finnish honorary title of trafikråd.

Arvonimet, joita tämä suositus koskee, on lueteltu tasavallan presidentin asetuksessa arvonimistä (381/2000). Laki arvonimistä suoritettavasta verosta (1388/2001) määrää niistä maksettavan veron määrän.

Tähän suositukseen on päädytty siitä syystä, että kaikki nimikkeet, virkojen ja organisaatioiden, ovat hyvin kulttuurisidonnaisia ja ne voidaan tuoda toiseen kieleen ja kulttuuriin vain selittämällä. Vielä vaikeammin tajuttavia ovat arvonimet, jotka eivät välttämättä kerro suomen- tai ruotsinkielisellekään haltijansa työstä tai toiminnasta. Esimerkiksi "vuorineuvoksella" ei ole mitään tekemistä vuorten kanssa.

Osa arvonimistä on samanmuotoisia virkanimikkeiden kanssa (esim. hallitusneuvos, ministeri, yli-insinööri). Vaikka virkanimikkeestä olisikin sovittu käytettäväksi jotakin vieraskielistä vastinetta, sitä ei pidä käyttää arvonimen vastineena. Ja vaikka joissakin sanakirjoissa edelleen annetaan "vuorineuvoksen" englanninkieliseksi vastineeksi "mining counsellor", sitä ei pidä käyttää.

Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien myöntämistä kunniamerkeistä on käytössä suomen-, ruotsin- ja englanninkieliset vastineet. Ne löytyvät ritarikuntien verkkosivuilta <http://www.ritarikunnat.fi/> klikkaamalla "Kunniamerkit" ja sen jälkeen kohdasta Kunniamerkit kuvina: "Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunta" tai "Suomen Leijonan ritarikunta". Klikkaamalla kunniamerkin kuvaa saa näkyviin kunniamerkin nimen suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Lisätietoja saa ritarikuntien kansliasta: info(a)ritarikunnat.fi.

Tasavallan presidentin asetus arvonimistä 381/2000

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20000381>

Laki arvonimistä suoritettavasta verosta 1388/2001

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2001/20011388>

<http://www.ritarikunnat.fi/>

Yhteyshenkilö:

Riitta Brelih, terminologi

Valtioneuvoston kanslia, kielipalvelu

riitta.brelih(a)vnk.fi

p. (09) 160 22168